

Παράνομη υλοτομία – Δήμευση αντικειμένων εγκλήματος – Αναιρεί εν μέρει ως προς τα δημευθέντα αντικείμενα, διότι η απαιτούμενη αιτιολογία δεν μπορεί να εξαντλείται στην επανάληψη του νόμου χωρίς περαιτέρω να αναφέρεται ειδικότερα ο τρόπος με τον οποίο τα παραπάνω μεταφορικά μέσα χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση της ανωτέρω αξιόποινης πράξης.

Περίληψη: Παράνομη υλοτομία (άρ. 85 § 1 εδ. α', 268 §§ 1 και 2 ν.δ. 86/1969 - όπως τροπ. με το άρ. 38 παρ. 2 του ν. 4055/12 - σε συνδυασμό με το άρ. 381 §1 του ΠΚ και το άρ. 3 παρ. 1 του ν. 998/79) - Δεν απαιτείται ειδική αναφορά σε πραγματικά περιστατικά αδιαμφισβήτητης κατοχής του Δημοσίου επί της εκτάσεως επί της οποίας έλαβε χώρα η υλοτομία, αφού αυτή η προϋπόθεση δεν αποτελεί στοιχείο της αντικειμενικής υπόστασης του εγκλήματος της παράνομης υλοτομίας αλλ' αυτού της παράβασης του άρθρου 23 παρ. 1 α.ν. 1539/38 (αυθαίρετη κατάληψη δημόσιας έκτασης) - Ορθή η απόρριψη του ελαφρυντικού του προτέρου εντίμου βίου (άρ. 84 παρ. 2α ΠΚ) αφού για τη χορήγησή του δεν αρκεί μόνο η επίκληση του λευκού ποινικού μητρώου, η απουσία επίμεμπτης δραστηριότητας ή η μέχρι τότε συνήθης ανθρωπινή συμπεριφορά με την άσκηση επαγγέλματος προς βιοπορισμό, αλλά απαιτείται θετική και επωφελής για την κοινωνία δράση και συμπεριφορά - Ορθή η απόρριψη του ισχυρισμού περί συγγνωστής νομικής πλάνης (άρ. 31 παρ. 2 του ΠΚ) αφού ουδόλως αναφέρθηκαν υποκειμενικά στοιχεία θεμελιωτικά του συγγνωστού της πλάνης του κατηγορουμένου (ηλικία, επάγγελμα, πνευματικές ικανότητες, προσπάθεια ενημέρωσης), ήτοι της αδυναμίας του, με βάση τις ιδιότητες που συνθέτουν την προσωπικότητα του, να αντιληφθεί το άδικο της πράξης του. Ενόψει δε του επαγγέλματος του ως εμπόρου δασικών προϊόντων η εν λόγω πλανημένη πεποίθηση του δεν δύναται να θεωρηθεί σε καμία περίπτωση συγγνωστή, προεχόντως λόγω και της συνεπεία αυτού υποχρέωσης του να γνωρίζει τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις, πράγμα το οποίο ευχερώς μπορούσε να πράξει αν επιδείκνυε τη στοιχειώδη επιμέλεια, την οποία όφειλε και μπορούσε να επιδείξει ώστε να ενημερωθεί σχετικά - Όμως η περί δημεύσεως (άρ. 76 § 1 εδ. α' ΠΚ και άρ. 271 § 3 εδ. α' του ν.δ. 86/1969) διάταξη της προσβαλλομένης στερείται της απαιτούμενης από το Σύνταγμα (άρθρο 93) και τον ΚΠΔ (άρθρο 139) ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας και τούτο διότι η απαιτούμενη αυτή αιτιολογία δεν μπορεί να εξαντλείται στην επανάληψη του νόμου χωρίς περαιτέρω να αναφέρεται ειδικότερα ο τρόπος με τον οποίο τα παραπάνω μεταφορικά μέσα (γερανός, συρρόμενη πλατφόρμα φορτηγού και φορτηγό αυτοκίνητο) χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση της ανωτέρω αξιόποινης πράξης. Ο λόγος αυτός εξετάζεται αυτεπαγγέλτως, (άρθρο 511 σε συνδ. με άρ. 510 παρ. 1 Δ' ΚΠΔ) - Αναιρεί εν μέρει την προσβαλλομένη απόφαση και δη μόνο κατά τη διάταξη της περί δημεύσεως των ανωτέρω μεταφορικών μέσων - Παραπέμπει κατά το αναιρούμενο μέρος της για εκδίκαση στο ίδιο Δικαστήριο, κατά το άρθρο 519 ΚΠΔ - Απορρίπτει κατά τα λοιπά.

Πηγή: <http://spyridonadamnet.blogspot.com>

Αριθμός 20/2015

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΣΤ' ΠΟΙΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του στις 7 Οκτωβρίου 2014, με την παρουσία του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου Νικολάου Παντελή (γιατί κωλύεται η Εισαγγελέας) και του Γραμματέα Χαράλαμπου Αθανασίου, για να δικάσει την αίτηση του αναιρεσειόντος-κατηγορουμένου Θ. Π. του Π., κατοίκου ..., που εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Στέργιο Γιαλάογλου, για αναίρεση της υπ' αριθμ. 728/2013 αποφάσεως του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Ξάνθης, με πολιτικώς ενάγων το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο εκπροσωπείται νόμιμα και που στο ακροατήριο εκπροσωπήθηκε από τον Παναγιώτη Αθανασούλη, Πάρεδρο του Ν.Σ.Κ.

Το Τριμελές Πλημμελειοδικείο Ξάνθης με την ως άνω απόφασή του διέταξε όσα λεπτομερώς αναφέρονται σ' αυτή, και ο αναιρεσειών-κατηγορούμενος ζητεί την αναίρεση αυτής, για τους λόγους που αναφέρονται στην υπ' αριθμ. πρωτ. 5760/1-8-2013 αίτησή του αναίρεσεως, το οποίο καταχωρίστηκε στο οικείο πινάκιο με τον αριθμό 969/2013.

Αφού άκουσε Τους πληρεξούσιους δικηγόρους των διαδίκων, που ζήτησαν όσα αναφέρονται στα σχετικά πρακτικά και τον Αντεισαγγελέα, που πρότεινε να γίνει δεκτή η προκειμένη αίτηση αναίρεσης.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Η κρινόμενη από 30-7-2013 και με αριθμ. πρωτ. 5760/1-8-13 αίτηση του Θ. Π. του Π. για αναίρεση της υπ' αριθμ. 728/2013 καταδικαστικής απόφασης του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Ξάνθης, έχει ασκηθεί

νομότυπα και εμπρόθεσμα. Επομένως, είναι παραδεκτή και πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω.

Κατά τη διάταξη του άρθρου 85 § 1 εδ. α' του ν.δ. 86/1969 "Δασικός Κώδικας", "ουδείς υλοτόμος δύναται να υλοτομήσει, κατασκευάσει ή συλλέξει δασικά προϊόντα εκ δημοσίων ή μη δασών, προς εμπορίαν ή ατομικάς ανάγκας εάν δεν εφοδιασθή προηγουμένως δι' αδείας υλοτομίας". Κατά δε τη διάταξη του άρθρου 268 §§ 1 και 2 του ίδιου νόμου, ως ίσχυε μετά την τροποποίηση της με το άρθρο 38 παρ. 2 του ν. 4055/12, η οποία, ως ισχύουσα ευμενέστερη διάταξη από το χρόνο τέλεσης της ένδικης πράξης μέχρι τη συζήτηση της υπόθεσης, εφαρμόζεται στην προκειμένη περίπτωση : 1. Ο οπωσδήποτε βλάπτων δάσος ή δασική έκτασις ή προξενών οιαδήποτε φθοράν, ο άνευ αδείας υλοτομίας ή προκειμένου περί ατελών υλοτομιών, ο άνευ εγκρίσεως ή εγκαταστάσεως ή παρά τας υποδείξεις των αρμοδίων δασικών οργάνων, όπου απαιτούνται τιαύται, ή, προκειμένου περί μη δημοσίων δασών, ο άνευ αδείας και του ιδιοκτήτου ή του διακατόχου του δάσους, υλοτόμων, κατασκευάζων ή συλλέγων δασικά προϊόντα, εφ' όσον ειδικαί διατάξεις του παρόντος κωδικός δεν ορίζουν άλλως τιμωρούνται διά προστίμου ή κρατήσεως ή και δι' αμφοτέρων των ποινών τούτων, εάν ουδεμία εκ της παραβάσεως επήλθε ζημία, ή η προξενηθείσα τιαύτη δεν υπερβαίνει τα εξακόσια (600) ευρώ. 2. Εάν η ζημία υπερβαίνει τα εξακόσια (600) ευρώ, ο παραβάτης τιμωρείται κατά τας διατάξεις των άρθρων 381 και 382 του ποινικού κωδικός. Ως επιβαρυντική περίπτωση θεωρείται, εάν το δάσος είναι δημόσιον."

Εξάλλου, η καταδικαστική απόφαση έχει την απαιτούμενη από τα άρθρα 93 παρ. 3 του Συντάγματος και 139 του ΚΠΔ ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, η έλλειψη της οποίας ιδρύει λόγο αναιρέσεως της από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' του ΚΠΔ, όταν αναφέρονται σ' αυτή, με σαφήνεια, πληρότητα και χωρίς αντιφάσεις, τα πραγματικά περιστατικά που προέκυψαν από την αποδεικτική διαδικασία, στα οποία στηρίχθηκε η κρίση του δικαστηρίου για τη συνδρομή των αντικειμενικών και υποκειμενικών στοιχείων του εγκλήματος, οι αποδείξεις που τα θεμελιώνουν και οι νομικές σκέψεις υπαγωγής των περιστατικών αυτών στην εφαρμοσθείσα ουσιαστική ποινική διάταξη. Για την ύπαρξη τέτοιας αιτιολογίας είναι παραδεκτή η αλληλοσυμπλήρωση του αιτιολογικού με το διατακτικό της αποφάσεως, τα οποία αποτελούν ενιαίο σύνολο. Ως προς τα αποδεικτικά μέσα, που ελήφθησαν υπόψη από το δικαστήριο για την καταδικαστική του κρίση, για την πληρότητα της αιτιολογίας αρκεί ο κατ' είδος προσδιορισμός τους, χωρίς να απαιτείται και αναλυτική παράθεση τους και μνεία του τι προκύπτει από το καθένα χωριστά, πρέπει όμως να προκύπτει, ότι το δικαστήριο τα έλαβε υπόψη και τα συνεκτίμησε όλα και όχι μόνο μερικά από αυτά. Ακόμη, δεν είναι απαραίτητη η αξιολογική συσχέτιση και σύγκριση των διαφόρων αποδεικτικών μέσων και των μαρτυρικών καταθέσεων μεταξύ τους ή να προσδιορίζεται ποιο βάρυνε περισσότερο για το σχηματισμό της δικανικής κρίσεως. Όταν δε εξάγονται ορισμένα από τα αποδεικτικά μέσα, δεν σημαίνει ότι δεν ελήφθησαν υπόψη τα άλλα, ούτε ανακύπτει ανάγκη αιτιολογήσεως γιατί δεν εξάγονται τα άλλα. Δεν αποτελεί, όμως, λόγο αναιρέσεως η εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων και ειδικότερα η εσφαλμένη εκτίμηση των μαρτυρικών καταθέσεων, η παράλειψη αξιολογήσεως και αναφοράς κάθε αποδεικτικού μέσου χωριστά και η παράλειψη συσχέτισεως των αποδεικτικών μέσων, καθόσον στις περιπτώσεις αυτές, με την επίφαση της ελλείψεως αιτιολογίας, πλήττεται η αναίρετικώς ανέλεγκτη κρίση του δικαστηρίου της ουσίας.

Περαιτέρω, κατά το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Ε' του ΚΠΔ, λόγο αναιρέσεως της αποφάσεως αποτελεί και η εσφαλμένη ερμηνεία ή εφαρμογή ουσιαστικής ποινικής διατάξεως. Εσφαλμένη ερμηνεία τέτοιας διατάξεως υπάρχει όταν το δικαστήριο αποδίδει σ' αυτήν διαφορετική έννοια από εκείνη που πραγματικά έχει, εσφαλμένη δε εφαρμογή συντρέχει όταν το δικαστήριο δεν υπήγαγε σωστά τα πραγματικά περιστατικά, που δέχθηκε ότι προέκυψαν από την αποδεικτική διαδικασία, στη διάταξη που εφάρμοσε. Περίπτωση εσφαλμένης εφαρμογής ουσιαστικής ποινικής διατάξεως υπάρχει και όταν η διάταξη αυτή παραβιάζεται εκ πлагίου, πράγμα που συμβαίνει όταν στο πόρισμα της αποφάσεως που περιλαμβάνεται στο συνδυασμό του διατακτικού με το σκεπτικό αυτής και ανάγεται στα στοιχεία και στην ταυτότητα του οικείου εγκλήματος έχουν εμφολοχωρήσει ασάφειες, αντιφάσεις ή λογικά κενά, με αποτέλεσμα να καθίσταται ανέφικτος ο έλεγχος της ορθής ή μη εφαρμογής του νόμου, οπότε η απόφαση δεν έχει νόμιμη βάση (Ολ. ΑΠ 2/2011, 3/2008).

Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση του, το Τριμελές Πλημμελειοδικείο Ξάνθης, που δίκασε σε δεύτερο βαθμό, μετά από εκτίμηση και αξιολόγηση όλων των μνημονευομένων, κατά το είδος τους, αποδεικτικών μέσων (ένορκες καταθέσεις μαρτύρων κατηγορίας και υπεράσπισης, αναγνωσθέντα έγγραφα και απολογία κατηγορουμένου), δέχθηκε, ανελέγκτως, κατά λέξη, τα εξής:

"Στις 12-7-2011 και περί ώρα 10:00 μετά από καταγγελίες που έγιναν στο Δασαρχείο Ξάνθης για παράνομη υλοτομία στη θέση "... της δασικής περιοχής "... Ξάνθης, μετέβησαν στο χώρο οι δασοπόνοι του δασαρχείου Ξάνθης Γ. Τ. και Α. Χ. μαζί με τον οδηγό της υπηρεσίας Σ. Π.. Όταν έφθασαν στο δασικό δρόμο ... είδαν ένα γερανοφόρο όχημα σταθμευμένο στην άκρη του δρόμου και ακριβώς από δίπλα υλοτομημένα παράνομα 9 μεγάλα άτομα οξιάς. Συνέχισαν τον έλεγχο στους γύρω δασικούς δρόμους και διαπίστωσαν ότι σε ακτίνα 3 χιλιομέτρων περίπου είχαν υλοτομηθεί παράνομα 62 άτομα οξιάς ακόμη και μέσα στο προστατευόμενο μνημείο της φύσης. Σύμφωνα με την από 12-8-2011 εκτίμηση προκληθείσας ζημίας ο συνολικός όγκος των 62 παρανόμως υλοτομηθέντων δένδρων υπολογίζεται σε 247,94 κυβικά μέτρα και το βάρος τους σε 198,35 τόνους. Όταν επέστρεψαν στο σημείο που ήταν σταθμευμένο το γερανοφόρο όχημα διαπίστωσαν ότι το όχημα αυτό έλειπε αλλά ήταν σταθμευμένη στον ίδιο χώρο μία μεγάλη συρόμενη καρότσα με τα στοιχεία του κατηγορημένου κατοίκου ..., εμπόρου δασικών προϊόντων. Μόλις κατέβηκαν από το αυτοκίνητο άκουσαν το χαρακτηριστικό ήχο μεγάλων οχημάτων και ένα αλυσοπρίονο να υλοτομεί και αποφάσισαν να ζητήσουν τη συνδρομή και άλλων συναδέλφων τους γιατί δεν γνώριζαν ούτε τον αριθμό τον λαθρουλοτόμων, ούτε ποια θα ήταν η αντίδραση τους σε περίπτωση που επιχειρούσαν να τους συλλάβουν. Όσο ανέμεναν την άφιξη των συναδέλφων τους, ο δεύτερος μάρτυρας (Γ. Τ.), κρυμμένος μέσα στο δάσος, είδε το παραπάνω γερανοφόρο όχημα μαζί με ένα τριαξονικό φορτηγό που ήταν γεμάτο με κορμούς να πλησιάζουν τη συρόμενη καρότσα, τον κατηγορούμενο και άλλα δύο άγνωστα άτομα που επέβαιναν στα οχήματα να μεταφορτώνουν τους παράνομα υλοτομημένους κορμούς στην καρότσα και στη συνέχεια να απομακρύνονται. Όταν απομακρύνθηκαν, ο ίδιος μάρτυρας πλησίασε την καρότσα και είδε ότι στο μπροστινό μέρος είχαν φορτώσει τους χλωρούς κορμούς που είχαν υλοτομήσει παράνομα και στο πίσω μέρος είχαν τοποθετήσει κορμούς που είχε νόμιμα αγοράσει από το δασαρχείο Ξάνθης ο κατηγορούμενος. Όταν κατέφθασαν στην περιοχή ο δασολόγος Π. Β., ο δασοφύλακας Λ. Α. και ο οδηγός της υπηρεσίας Σ. Μ., όλοι μαζί κατευθύνθηκαν στο μέρος που ακουγόταν το αλυσοπρίονο και τα οχήματα και κατέλαβαν επ' αυτοφώρω τον κατηγορούμενο και δύο υπηκόους Βουλγαρίας οι οποίοι αρνήθηκαν να δώσουν τα στοιχεία τους, να υλοτομούν παράνομα. Ο κατηγορούμενος επικατέστηκε για την παράνομη ενέργεια του οικονομικά προβλήματα και ομολόγησε ότι υλοτόμησε παράνομα 100 τόνους ξυλείας που είχε ήδη μεταφέρει από το χώρο εκείνο.

Συνεπώς, με βάση όσα προαναφέρθηκαν, αποδεικνύεται ότι ο κατηγορούμενος στον ανωτέρω τόπο και χρόνο, από πρόθεση έβλαψε δημόσιο δάσος και προξένησε φθορά σ' αυτό, υλοτομώντας παράνομα και χωρίς άδεια της δασικής αρχής άτομα οξιάς συνολικού βάρους 100 τόνων. Λαμβανομένου υπόψη ότι η εμπορική αξία ενός τόνου ξυλείας οξιάς, σύμφωνα με την κατάθεση της δασοπόνου Α. Χ. αλλά και την από 12-8-2011 εκτίμηση προκληθείσας ζημίας, ανέρχεται στο ποσό των 110 Ευρώ, η συνολική ζημία που προξενήθηκε στο πολιτικώς ενάγον Ελληνικό Δημόσιο από την παράνομη ενέργεια του κατηγορουμένου ανέρχεται στο ποσό των (100tn X 110€) = 11.000 Ευρώ. Για την υπολειπόμενη ποσότητα των 98,35 τόνων

παρانونως υλοτομηθέντων δένδρων που επιμετρήσαν οι υπάλληλοι του Δασαρχείου Ξάνθης προέκυψαν αμφιβολίες όσον αφορά την ενοχή του κατηγορουμένου. Περαιτέρω, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο ισχυρισμός του κατηγορουμένου περί νομικής πλάνης, λόγω άγνοιας, όπως ισχυρίζεται, των περιορισμών του άρθρου 177 σε συνδυασμό με τα άρθρα 85' και 66 του Ν. 86/1969 (δασικού κώδικα) σχετικά με την επιτρεπόμενη να συλλέγεται ποσότητα ξυλείας προορισμένης για εμπορία, καθώς κι αν ακόμη ήθελε γίνει δεκτό ότι ο κατηγορούμενος πίστευε πεπλανημένα ότι ως έμπορος ξυλείας είχε δικαίωμα να υλοτομήσει και να συλλέξει καυσόξυλα προοριζόμενα για εμπορία χωρίς ποσοτικό ημερήσιο περιορισμό κατ' άτομο (ισχυρισμός που δεν κρίνεται πειστικός από το Δικαστήριο), η εν λόγω πλανημένη πεποίθηση του δεν δύναται να θεωρηθεί σε καμία περίπτωση συγγνωστή, προεχόντως λόγω του επαγγέλματος του ως εμπόρου δασικών προϊόντων και της συνεπεία αυτού υποχρέωσης του να γνωρίζει τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις, πράγμα το οποίο ευχερώς μπορούσε να πράξει αν επιδείκνυε τη στοιχειώδη επιμέλεια, την οποία όφειλε και μπορούσε να επιδείξει ώστε να ενημερωθεί σχετικά.

Τέλος, από τα αποδεικτικά στοιχεία που προαναφέρθηκαν δεν αποδείχθηκε ότι ο κατηγορούμενος έζησε μέχρι τη διάπραξη της ως άνω πράξης έντιμη ατομική, οικογενειακή, επαγγελματική και γενικά κοινωνική ζωή, ούτε αρκεί γι' αυτό μόνο η επίκληση του λευκού ποινικού μητρώου, η απουσία επίμεμπτης δραστηριότητας ή η μέχρι τότε συνήθης ανθρώπινη συμπεριφορά με την άσκηση επαγγέλματος προς βιοπορισμό, αλλά απαιτείται θετική και επωφελής για την κοινωνία δράση και συμπεριφορά, που δεν αποδείχθηκε εν προκειμένω. Εξάλλου, από το γεγονός ότι ο κατηγορούμενος έχει χρηματικές οφειλές προς τρίτους για τις οποίες διώκεται και μόνο από αυτό, δεν προκύπτει ότι ο ίδιος τελεί υπό μεγάλη ένδεια, ούτε ότι ωθήθηκε στην πράξη του από μη ταπεινά αίτια. Αντιθέτως, η τέλεση από τον κατηγορούμενο της πράξης που του αποδίδεται, προκειμένου αυτός να αντιμετωπίσει τα οικονομικά προβλήματα που επικαλείται, λαμβανομένης υπόψη της μεγάλης ζημίας που προκάλεσε στο δημόσιο αλλά και της μεγάλης φθοράς δημοσίου δάσους, προστατευόμενου από διεθνείς συμβάσεις, δεν δικαιολογεί την αναγνώριση ελαφρυντικού.

Συνεπώς, πρέπει να κηρυχθεί ένοχος ο κατηγορούμενος για την πράξη της παράνομης υλοτομίας 100 τόνων οξιάς, χωρίς να του αναγνωρισθεί το ελαφρυντικό του άρθρου 84 παρ. 2 α' ή β' ΠΚ." Στη συνέχεια το Δικαστήριο κήρυξε ένοχο τον αναιρεσείοντα παράνομης υλοτομίας και τον καταδίκασε σε ποινή φυλακίσεως οκτώ (8) μηνών, ανασταλείσα επί τριετία. Ειδικότερα, τον κήρυξε ένοχο του ότι : "στη θέση ... της αγροτικής περιοχής ... του Δήμου Ξάνθης την 12-7-2011, από πρόθεση έβλαψε δημόσιο δάσος και προξένησε φθορά σε αυτό υλοτομώντας παράνομα και χωρίς άδεια υλοτομίας της Δασικής Αρχής και συγκεκριμένα υλοτόμησε άτομα οξιάς συνολικού όγκου 100 τόνων, προξενώντας στο Δημόσιο ζημία αξίας 11.000 ευρώ".

Με αυτά που δέχθηκε, το Δικαστήριο της ουσίας, διέλαβε στην προσβαλλόμενη απόφαση του την απαιτούμενη από τις αναφερόμενες διατάξεις του Συντάγματος και του ΚΠΔ ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, αφού εκθέτει σ' αυτή, με σαφήνεια, πληρότητα και χωρίς αντιφάσεις ή λογικά κενά, τα

πραγματικά περιστατικά, τα οποία αποδείχθηκαν από την ακροαματική διαδικασία και συγκροτούν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του εγκλήματος της παράνομης υλοτομίας, για το οποίο καταδικάσθηκε ο αναιρεσείων, τις αποδείξεις από τις οποίες συνήγαγε τα περιστατικά αυτά και τους συλλογισμούς με βάση τους οποίους έκανε την υπαγωγή τους στις ουσιαστικές ποινικές διατάξεις των άρθρων 85 § 1 και 268 §§ 2 και 1 του ν.δ. 86/1969 σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 381 §1 του ΠΚ, τις οποίες ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε και δεν παραβίασε ευθέως ή εκ πλαγίου, με ελλιπή, δηλαδή, ή αντιφατική αιτιολογία. Συγκεκριμένα, εκτίθεται στην απόφαση ότι ο αναιρεσείων - κατηγορούμενος, χωρίς άδεια της αρμόδιας δασικής Αρχής, εντός δημοσίου δάσους υλοτόμησε άτομα οξιάς συνολικού όγκου 100 τόνων και ότι η θετική ζημία, που προέκυψε από την πράξη αυτή, ανέρχεται σε 11.000 ευρώ, από την ανωτέρω δε παραδοχή, ότι υλοτομήθηκαν 100 τόνοι ατόμων οξιάς, προκύπτει σαφώς και το είδος της βλάβης επί της έκτασης, όπου έλαβε χώρα η παράνομη υλοτομία και κατά συνέπεια η φύση αυτής ως δάσους κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 1 του ν. 998/79, ενώ, παρά τις περί του αντιθέτου αιτιάσεις, δεν ήταν απαραίτητο για την πληρότητα της αιτιολογίας : α) να αναφέρεται σε πόσα άτομα-δέντρα αντιστοιχούν οι υλοτομηθέντες 100 τόνοι, εφόσον η προξενηθείσα ζημία, από την οποία εξαρτάται ο χαρακτηρισμός της πράξεως ως πταίσματος ή πλημμελήματος, υπολογίστηκε με βάση την εμπορική αξία της ξυλείας οξιάς ανά τόνο και β) πραγματικά περιστατικά αδιαμφισβήτητης κατοχής του Δημοσίου επί της εκτάσεως, όπου έλαβε χώρα η υλοτομία, αφού η τοιαύτη προϋπόθεση δεν αποτελεί στοιχείο της αντικειμενικής υπόστασης του εγκλήματος της παράνομης υλοτομίας αλλ' αυτού της παράβασης του άρθρου 23 παρ. 1 α.ν. 1539/38 (αυθαίρετη κατάληψη δημόσιας έκτασης). Επομένως, οι, από το άρθρο 510 § 1 στοιχ. Δ' και Ε' του ΚΠΔ, δεύτερος και τρίτος λόγοι αναιρέσεως, με τους οποίους πλήττεται η προσβαλλόμενη απόφαση για έλλειψη αιτιολογίας και για εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή, ευθεία ή εκ πλαγίου, των ως άνω ουσιαστικών ποινικών διατάξεων που εφαρμόστηκαν (αρθρ. 85 § 1 και 268 §§ 2 και 1 του ν.δ. 86/1969), είναι αβάσιμοι και απορριπτέοι. Οι εκτιθέμενες στον δεύτερο λόγο λοιπές αιτιάσεις περί δήθεν αντιφατικών παραδοχών, ασαφειών και αντιφάσεων μεταξύ σκεπτικού και διατακτικού, είναι απαράδεκτες καθόσον αφορούν την αναιρετικά ανέλεγκτη κρίση του δικαστηρίου της ουσίας, την οποία και επιχειρούν να πλήξουν με την επίφαση της έλλειψης ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας και της έλλειψης νόμιμης βάσης της προσβαλλομένης αποφάσεως.

Η κατά τα ανωτέρω ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία της δικαστικής αποφάσεως, η έλλειψη της οποίας ιδρύει τον από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' ΚΠΔ λόγο αναιρέσεως, πρέπει να υπάρχει όχι μόνο ως προς τα περιστατικά που απαρτίζουν την κατηγορία, αλλά να επεκτείνεται και στους αυτοτελείς ισχυρισμούς. Είναι δε αυτοτελείς, εκείνοι οι ισχυρισμοί που προβάλλονται στο δικαστήριο της ουσίας σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 170 παρ. 2 και 333 παρ. 2 ΚΠΔ, με σαφήνεια και πληρότητα από τον κατηγορούμενο ή το συνήγορο του και τείνουν στην άρση του άδικου χαρακτήρα της πράξεως ή της ικανότητας προς καταλογισμό ή τη μείωση αυτής καθώς και στην εξάλειψη του αξιοποίνου ή τη μείωση της ποινής. Τέτοιοι αυτοτελείς ισχυρισμοί είναι και οι προβλεπόμενες από το άρθρο 84 παρ. 2 ΠΚ ελαφρυντικές περιστάσεις όπως επίσης και ο

ισχυρισμός περί συγγνωστής νομικής πλάνης του άρθρου 31 παρ. 2 του ΠΚ.

Στην προκειμένη περίπτωση, το Δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλομένη απόφαση με την προαναφερθείσα ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία απέρριψε τους αυτοτελείς ισχυρισμούς του αναιρεσείοντα περί αναγνώρισης στο πρόσωπο του της ελαφρυντικής περίπτωσης του άρθρου 84 παρ. 2α ΠΚ και περί συγγνωστής νομικής πλάνης, καίτοι δεν υπήρχε σχετική υποχρέωση του, εφόσον οι εν λόγω ισχυρισμοί υποβλήθηκαν αόριστα, ο μόνος πρώτος μόνος δια της αναφοράς ότι "Δεν υπάρχουν προηγούμενες αμετάκλητες καταδικές μου για ομοειδείς πράξεις ή έστω προηγούμενη εμπλοκή μου σε ομοειδή αδικήματα. Αντιθέτως, ζω μία έντιμη, ατομική, οικογενειακή, επαγγελματική και κοινωνική ζωή, όπως επικυρώνεται από το λευκό ποινικό μητρώο μου. Δεν υπήρξα ποτέ φυγόποινος ή φυγόδικος κατά το παρελθόν", στοιχεία όμως μη επαρκή για το ορισμένο του εν λόγω ισχυρισμού, αφού για τη χορήγηση του ελαφρυντικού του προτέρου εντίμου βίου δεν αρκεί μόνο η επίκληση του λευκού ποινικού μητρώου, η απουσία επίμεμπτης δραστηριότητας ή η μέχρι τότε συνήθης ανθρώπινη συμπεριφορά με την άσκηση επαγγέλματος προς βιοπορισμό, αλλά απαιτείται θετική και επωφελής για την κοινωνία δράση και συμπεριφορά, ενώ, όσον αφορά τον δεύτερο εκ των παραπάνω ισχυρισμών, ουδόλως αναφέρθηκαν υποκειμενικά στοιχεία θεμελιωτικά του συγγνωστού της πλάνης του κατηγορουμένου (ηλικία, επάγγελμα, πνευματικές ικανότητες, προσπάθεια ενημέρωσης), ήτοι της αδυναμίας του, με βάση τις ιδιότητες που συνθέτουν την προσωπικότητά του, να αντιληφθεί το άδικο της πράξης του, αρκέσθηκε δε μόνο στην αναφορά ότι "πίστευα λόγω πλάνης εσφαλμένα ότι ως έμπορος ξυλείας είχα δικαίωμα να υλοτομήσω και να συλλέξω καυσόξυλα ατελώς και χωρίς άδεια της δασικής αρχής αγνοώντας ότι η ποσότητα των καυσόξυλων που προορίζονται για εμπορία δεν πρέπει να ξεπερνά τα τρία φορτία ή 500 χιλ/μα την κάθε ημέρα κατά άτομο, όπως ορίζει το άρθρο 177 σε συνδυασμό με τα άρθρα 85 και 66 του Δ.Κ".

Περαιτέρω, κατά τις διατάξεις του άρθρου 270 του ν.δ 86/1969, όπως ισχύουν: "1. Η υλοτομία, μεταφορά και διακίνηση δενδρυλλίων ή κορυφών ελάτης ... και άλλων δασοπονικών ειδών από δημόσια και ιδιωτικά δάση και δασικές εν γένει εκτάσεις απαγορεύεται. 2. Η υλοτομία, μεταφορά και διακίνηση κλάδων όλων των δασοπονικών ειδών για χρήση και διακόσμηση κατά την περίοδο των Χριστουγέννων, από δημόσια και ιδιωτικά δάση και δασικές εν γένει εκτάσεις, επιτρέπεται ύστερα από άδεια της αρμόδιας δασικής αρχής. 3. Η υλοτομία, μεταφορά και διακίνηση δενδρυλλίων και κλάδων όλων των δασοπονικών ειδών από ιδιόκτητα καστανοπερίβολα, καστανοτεμάχια ή άλλα αγροκτήματα που υφίστανται δενδροκομική περιποίηση, από ιδιόκτητους δασωμένους ... επιτρέπεται, μετά από άδεια, που εκδίδεται ατελώς από την οικεία δασική αρχή, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 176. 4. Για τον έλεγχο της νόμιμης προέλευσης και διακίνησης των εν λόγω δενδρυλλίων και κλάδων, η αρμόδια δασική υπηρεσία μετά την έκδοση της άδειας προβαίνει στην κατάλληλη σήμανση των διατιθέμενων στο εμπόριο δενδρυλλίων και κλάδων. 5. Όσοι υλοτομούν, μεταφέρουν ή διακινούν δενδρύλλια ή άλλα δασικά είδη που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 χωρίς την κατά τα ανωτέρω άδεια ή σήμανση, τιμωρούνται με τις ποινές του άρθρου 268. Τα δενδρύλλια και οι κλάδοι κατάσχονται και καταστρέφονται από το αρμόδιο δασικό όργανο, που συντάσσει έκθεση κατάσχεσης και

πρωτόκολλο καταστροφής τους. Τα αντικείμενα που χρησιμοποιήσαν οι παραβάτες για την τέλεση των ανωτέρω αξιόποινων πράξεων κατάσχονται και δημεύονται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3 έως και 8 του άρθρου 271".

Τέλος, κατά τις διατάξεις του άρθρου 5 του Κανονιστικού Διατάγματος της 15/30 Σεπτ. 1941 "περί μεταφοράς δασικών προϊόντων" όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του β. δ. 697/1968, το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 316 του ν.δ 86/1969: "1. ... 5. Δασικά προϊόντα μεταφερόμενα προ της ενεργείας της εξελέγξεως ή μετά ταύτην από του τόπου της εξελέγξεως εις τον τόπον της πρώτης αποθηκείσεως ή από τούτου αλλαχού, άνευ της, κατά τα ανωτέρω καθορισθέντα, θεωρήσεως ή εξοφλήσεως του πρωτοκόλλου εξελέγξεως, του δελτίου μεταφοράς δασικών προϊόντων ή αδείας υλοτομίας, εις ας περιπτώσεις δεν συντάσσεται πρωτόκολλον εξελέγξεως, δια το μεταφερόμενον ποσόν, θεωρούνται ως παρανόμως μεταφερόμενα και υπόκεινται εις κατάσχεσιν και δήμευσιν, του κατόχου των προϊόντων και του ενεργούντος την μεταφοράν διωκομένου κατά τας διατάξεις ...".

Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών, σαφώς συνάγεται ότι η παράνομη μεταφορά δασικών προϊόντων, η οποία τιμωρείται με τις ποινές που προβλέπονται για την υλοτομία χωρίς άδεια, προϋποθέτει νόμιμη υλοτομία, δηλαδή αυτή που έχει ενεργηθεί μετά από προηγούμενη άδεια, αφού στοιχείο του αδικήματος της παράνομης μεταφοράς είναι η ενέργεια αυτής πριν από την, με τη σύνταξη πρωτοκόλλου, πιστοποιούμενη εξέλεξη της υλοτομίας ή μετά από αυτήν, αλλά χωρίς δελτίο μεταφοράς, το οποίο εκδίδεται από το αρμόδιο δασικό όργανο, μετά από έλεγχο του αν τα προς μεταφοράν δασικά προϊόντα δεν υπερβαίνουν την ποσότητα που είχε επιτραπεί να υλοτομηθεί, η οποία αναγράφεται στο πρωτόκολλο εξελέγξεως ή την άδεια υλοτομίας.

Επομένως, επί παράνομης υλοτομίας, η μεταφορά δεν τιμωρείται ως ίδιο αυτοτελές έγκλημα, αλλά, στην περίπτωση αυτή, επιβάλλεται μία και μόνο ποινή για την παράνομη υλοτομία. Εξάλλου, κατά τη διάταξη του άρθρου 76 § 1 εδ. α' του ΠΚ, "αντικείμενα που είναι προϊόντα καουρνήματος ή πλημμυλήματος το οποίο πηγάζει από δόλο, καθώς και το τίμημα τους, και όσα αποκτήθηκαν με αυτά, επίσης και αντικείμενα που χρησίμευσαν ή προορίζονταν για την εκτέλεση τέτοιας πράξης μπορούν να δήμευθούν αν αυτό ανήκουν στον αυτοργό ή σε κάποιον από τους συμμετόχους". Κατά δε τη διάταξη του άρθρου 271 § 3 εδ. α' του ν.δ. 86/1969, "κατάσχονται και δημεύονται τα παντός είδους εργαλεία, όργανα και σκεύη, των οποίων ο παραβάτης ποιείται χρήσιν προς εκτέλεσιν του αδικήματος, καθώς και τα μεταφορικά μέσα, τα οποία χρησιμοποιούνται κατά την παράνομον υλοτομίαν ή μεταφοράν". Κατά την έννοια της τελευταίας αυτής ειδικής περί δημεύσεως διατάξεως, η οποία διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 466 του ΠΚ και υπερσιχύει της ως άνω γενικής διατάξεως της παρ. 1 του άρθρου 76 ΠΚ, τα μεταφορικά μέσα, τα οποία ο δράστης χρησιμοποίησε κατά την παράνομη υλοτομία ή την παράνομη μεταφορά δασικών προϊόντων κατάσχονται και δημεύονται υποχρεωτικώς και μάλιστα ανεξαρτήτως αν αυτά ανήκουν ή όχι στον αυτοργό ή σε κάποιον από τους συμμετόχους και μόνο αν τα εν λόγω μέσα έλαβε στην κατοχή του ο δράστης μέσω αδικήματος, αποδίδονται αυτά στον δικαιούχο και επιβάλλεται στον ένοχο αντί της δημεύσεως χρηματική ποινή ίση προς την αξία των αποδιδόμενων. Αν, όμως, ο δράστης της παράνομης υλοτομίας κηρύσσεται αθώος για τη μεταφορά των δασικών προϊόντων που υλοτόμησε, γιατί δεν στοιχειοθετείται το αδίκημα της μεταφοράς, ή δεν διώκεται γι' αυτό, δεν μπορεί να

δημευθεί το όχημα που χρησιμοποίησε αυτός μόνο για τη μεταφορά, όχι όμως και για την υλοτομία.

Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλομένη απόφαση του, το Τριμελές Πλημμελειοδικείο Ξάνθης, αφού κήρυξε ένοχο τον κατηγορούμενο-αναιρεσιόντα παράνομης υλοτομίας και του επέβαλε την ανωτέρω ποινή, διέταξε περαιτέρω τη δήμευση, μεταξύ άλλων και : 1) ενός φορτηγού αυτοκινήτου μάρκας MAN και αριθμό κυκλοφορίας ..., 2) ενός φορτηγού αυτοκινήτου μάρκας MAN, τύπου 19281 γερανού φόρτωσης, χωρίς αριθμό κυκλοφορίας και 3) μίας πλατφόρμας συρόμενης του φορτηγού με αριθμό κυκλοφορίας ..., κρίνοντας ότι αυτά χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση του εγκλήματος της παράνομης υλοτομίας για την οποία καταδικάστηκε. Το σκεπτικό της προσβαλλομένης απόφασης, αναφορικά με τη διάταξη της περί δημεύσεως των ανωτέρω μεταφορικών μέσων έχει, κατά λέξη, ως εξής:

"...Στην υπό κρίση περίπτωση, κατά του κατηγορουμένου ασκήθηκε ποινική δίωξη για την πράξη της παράνομης υλοτομίας σε δημόσιο δάσος, για την οποία κρίθηκε ένοχος κατά τα ανωτέρω, και όχι για το αδίκημα της παράνομης μεταφοράς δασικών προϊόντων, που σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν, διωκόμενο αυτοτελώς, προϋποθέτει νόμιμη υλοτομία, αποδείχθηκε δε ότι ο κατηγορούμενος, κατά την πράξη της παράνομης υλοτομίας που τέλεσε, χρησιμοποίησε, μεταξύ άλλων, και τα κατασχεθέντα με την από 12-7-2011 έκθεση κατάσχεσης του δασοφύλακα, Λ. Α. μεταφορικά μέσα, τα οποία, σύμφωνα με την προρρηθείσα διάταξη του άρθρου 271 του νδ 86/1969, ορθώς κατασχέθηκαν, απορριπτόμενων ως αβάσιμων των όσων αντίθετων ισχυρίζεται ο κατηγορούμενος. Κατ' ακολουθία των παραπάνω, πρέπει να επικυρωθεί η έκθεση κατάσχεσης και να διαταχθεί η δήμευση όλων των αντικειμένων που κατασχέθηκαν."

Κατά συνέπεια, εφόσον η προσβαλλομένη δέχτηκε ότι τα δημευθέντα ανωτέρω μεταφορικά μέσα χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση του εγκλήματος της παράνομης υλοτομίας ορθά το νόμο εφάρμοσε και ερμήνευσε και συγκεκριμένα την προρρηθείσα διάταξη του άρθρου 271 του ν.δ 86/69, ο δε περί του αντιθέτου πρώτος, από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Ε' ΚΠΔ, λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος και ως εκ τούτου απορριπτός.

Η ίδια όμως περί δημεύσεως διάταξη της προσβαλλομένης, ως προς την αμέσως ανωτέρω παραδοχή της, ότι δηλαδή τα δημευθέντα μεταφορικά μέσα χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση του εγκλήματος της παράνομης υλοτομίας, στερείται της απαιτούμενης από το Σύνταγμα (άρθρο 93) και τον ΚΠΔ (άρθρο 139) ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας και τούτο διότι η απαιτούμενη αυτή αιτιολογία δεν μπορεί να εξαντλείται στην επανάληψη του νόμου ότι δηλαδή "ο κατηγορούμενος κατά την πράξη της παράνομης υλοτομίας που τέλεσε, χρησιμοποίησε, μεταξύ άλλων, και τα κατασχεθέντα... μεταφορικά μέσα.." χωρίς περαιτέρω να αναφέρεται ειδικότερα ο τρόπος με τον οποίο τα παραπάνω μεταφορικά μέσα (γερανός, συρόμενη πλατφόρμα φορτηγού και φορτηγό αυτοκίνητο) χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση της ανωτέρω αξιόποινης πράξης. Επομένως, κατά τον αυτεπαγγέλτως, κατ' άρθρο 511 ΚΠΔ, εξεταζόμενο εκ του άρθρου 510 παρ. 1 Δ' ιδίου Κώδικα λόγο, πρέπει να αναιρεθεί εν μέρει η προσβαλλομένη απόφαση και δη μόνο κατά τη διάταξη της περί δημεύσεως των ανωτέρω μεταφορικών μέσων και να παραπεμφθεί η υπόθεση κατά το αναιρούμενο μέρος της για εκδίκαση στο ίδιο Δικαστήριο, κατά το άρθρο 519 ΚΠΔ, αφού είναι δυνατή η σύνθεση του από άλλους δικαστές, εκτός από εκείνους

που δίκασαν προηγουμένως, απορριπτόμενης της αιτήσεως αναιρέσεως κατά τα λοιπά.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί εν μέρει την υπ' αριθμ. 728/2013 απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Ξάνθης, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο σκεπτικό.

Παραπέμπει την υπόθεση κατά το αναιρούμενο μέρος της για νέα εκδίκαση στο ίδιο Δικαστήριο, συγκροτούμενο από άλλους δικαστές, εκτός από εκείνους που δίκασαν προηγουμένως.

Απορρίπτει κατά τα λοιπά την από 30-7-2013 και με αριθμ. πρωτ. 5760/1-8-13 αίτηση του Θ. Π. του Π. για αναίρεση της υπ' αριθμ. 728/2013 καταδικαστικής απόφασης του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Ξάνθης.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 11 Νοεμβρίου 2014.

Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 13 Ιανουαρίου 2015.

Πηγή: <http://spyridonadamnet.blogspot.com>